

Nr 1 februari 2012

Finlands

Synskadade

4 Sune Huldin: Alla kan använda dator!

9 Årets brailleör: Bern Löfman

12 Mänskliga rättigheter i Egypten

Innehåll Nr 1/12

- 3** Ledaren: Stora utmaningar!
- 4** Sune Huldin: Alla kan använda dator!
- 9** Årets braillesör: Bern Löfman
- 12** Kamp för mänskliga rättigheter i Egypten
- 16** Skyddsglasögon till skolelever
- 17** Barnets syn i fokus i ny publikation
- 18** På FDUV-läger på Kilen i Sideby
- 20** Aktuellt
- 24** Aktuellt i distrikten
- 27** Annonser: Esperanto-kongress i Ukraina
- 28** Finlands Synskadade firar sin 100:e årgång

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 101. Nummer 2/2012 utkommer 1.3, manusstopp 9.2.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Sofia Stenlund

Tfn 09-6962 3017

e-post: sofia.stenlund@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

FSS kansli, tfn 09-6962 300

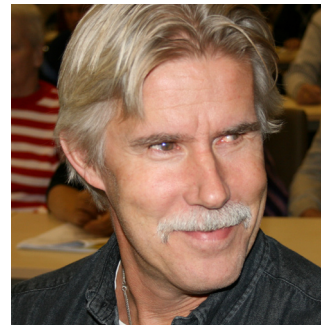
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Revolution i Egypten

Foto: Bengt Sigvardsson

ISSN 0789-5739

Arkmedia, Vasa 2012

Stora utmaningar!

Som förbundets nya ordförande vill jag önska alla ett gott nytt samarbetsår 2012! För mig känns det mycket spännande och utmanande att stå inför dessa utmaningar som det innebär att jag fått detta förtroende att leda styrelsearbetet. Från att i flera år fått vara med och hjälpa till efter bästa förmåga, ha åsikter och ideer, men i slutändan ändå haft en axel att luta mig emot och en annan som haft det yttersta ansvaret, till att plötsligt stå där och bära det ansvaret själv. Allt som man som ordförande måste ha koll på vad gäller tidtabeller och annat som ska göras i rätt tid. Men jag tror att vi tillsammans kommer att gå vidare utifrån den plattform som Gunilla lämnat efter sig och samtidigt kommer det nya idéer som gör att vi inte kommer att stampa på stället.

Jag har lärt mig under dessa år att man inte ska ta nåt för givet. När man tror att det är som lugnast, så står stormen för dörren. Att man alltid borde ha en plan B i alla lägen och vara beredd på att allt inte alltid går som man tänkt. Samtidigt är just detta så spännande. Vi är ju ett stort team, som är indelade i mindre grupper. Då menar jag styrelser, arbetsgrupper, personal och medlemmar ute i distrikten. Alla jobbar vi för samma sak, d.v.s att förbättra vardagen för den enskilde synskadade och möjligheterna att verka i vårt samhälle. Ytterligare är våra

samarbetspartners en oumbärlig del av vår verksamhet, vilka vi inte skulle klara oss utan.

Nu så här i början av året står vår nya organisationsledare för dörren att börja jobba för och med oss. Det känns spännande att få börja samarbetet med honom från noll. Ytterligare får vi förhoppningsvis en Administrativ chef inom kort för att sköta ekonomi och personaladministration, då börjar pusslet vara lagt. Ute i distrikten ska förändringar märkas genom bl.a flera IT-stödpersoner inom kort och det gör att allt fler ska kunna få större hjälp med sina datorer och hjälpmedel till dessa.

I styrelsen har förändringar skett även vad gäller ledamöter. Vi har både Camilla och Viva som är nya och det känns spännande att få in nya impulser. Snart har vi vårt konstituerande möte och mycket står på agendan redan från start. Rehabiliteringen, kommunikationen och intressebevakningen står för ett nytt utmanande år och jag önskar alla ett stort lycka till!

Sen kan man tycka att något område är viktigare än ett annat, men jag håller inte med. De har bara olika uppgifter. Men varje länk är lika viktig, oberoende vad du sysslar med eller har för uppgift att sköta. Med önskan om ett framgångsrikt och givande nytt år 2012 till oss alla!

■ Sune Huldin med sitt diplom skakar hand med De Blindas Vänners verksamhetsledare Ture Tähtinen. På bilden även sekreterare Miia Jalonen.

“Alla kan använda dator!”

Sune Huldin, IT-ansvarig på FSS, har varit anställd inom förbundet i tiotals år. I slutet av förra året fick han veta att han blivit utsedd till Årets arbetstagare inom synskadeområdet av De Blindas Vänner r.f. Sune rekommenderades av FSS hedersordförande Arto Vanhanen. Här kan du läsa en artikel om bland annat ett längre perspektiv på datoranvändandet idag.

Sune Huldin vet av erfarenhet att även en äldre person kan lära sig använda dator. Åldern är inget hinder, men den person som instruerar måste kunna väcka intresse på rätt sätt. Sune Huldin, som själv har en synskada, har ansvarat för den svenskspråkiga synskadeorganisationens it-undervisning under tiotals år.

Han har vuxit i takt med datorerna. Den allmänna uppfattningen är att datoranvändning är något som är onödigt att ens drömma om om man är till åren kommen. Årets arbetstagare inom synskadeområdet 2011 delar inte denna åsikt.

- Åldern är inget hinder. Vi har till exempel haft en 94-åring som kund som lärde sig använda dator och navigera smidigt på Internet. Samhället var inte redo att skaffa de hjälpmedel och program personen ifråga behövde, just på grund av att de menade att kunden var för gammal, men kunden köpte dem själv och kunde visa myndigheterna hur man skriver brev elektroniskt! säger Sune.

Sune Huldin, 45 år, ansvarar för FSS elektroniska informationsservice samt förbundets datorutlåning, Mikroteket. Han väljer ut och utvecklar program som är anpassade för personer med synskada, installerar program och gör vid behov även kundbesök.

Sune har under årens lopp funnit De vises sten, det vill säga han vet när och hur också en äldre persons datoranvändning fungerar framgångsrikt.

Rätt attityd och anledning

Det viktigaste är motivation och rätt attityd. Det måste finnas en anledning till att lära sig använda dator. Om man bara vill lära sig för att alla andra behärskar datorer, kommer problem att uppstå på vägen. Har man rätt anledning till att tämja detta monster kommer man att lyckas.

- Många synskadade personer vill lära sig använda Skype. Det är en god början och då hittar informationen också hem. Då är min utgångspunkt att jag lär kunden Skype, något annat behöver han eller hon inte heller lära sig.

För att inlärningsprocessen ska vara så enkel som möjligt tar Sune bort alla onödiga ikoner från datorns skrivbord och dirigerar datorn att genast öppna Skype. Det är alltså fråga om ett finkänsligt trick som fungerar så gott som varje gång.

- Jag blir väldigt glad när jag hör kunden berätta att han eller hon behärskar Skype. Och det räcker inte heller länge innan kunden börjar fundera över om det kanske kunde vara trevligt att kunna något annat också. Då kan vi ta följande steg framåt.

Trots att Sune är IT-ansvarig och lär ut datoranvändning är hans egentliga uppdrag mycket mer omfattande än så. Ibland faller datorn helt i glömska i situationer där det är viktigare att bara lyssna på den person som ska instrueras. Sådant händer till exempel vid en sådan krissituation där kunden har förlorat sin syn plötsligt och nyligen.

- Då är det väldigt viktigt att diskutera.

Man får också gråta, eller varför inte till och med skrika, om det bara hjälper till en nystart. Med datorns hjälp är det möjligt. Den öppnar ju en helt ny värld då man kommer åt sociala medier såsom Facebook och Twitter, jämlikt med alla andra. Allra mest nöjd blir Sune om och när en kund i något skede berättar att han eller hon hittat nya egenskaper i sin dator helt på egen hand och dessutom kan använda dem.

- Då känner jag att jag har lyckats!

I sociala medier är synskadade jämlika

FSS har ungefär 700 medlemmar, varav bara 130 har tagits med till datorns tidsålder. Proportionerna är desamma också bland finskspråkiga personer med synskada. Således är endast en minoritet av synskadade med på Internet och i sociala medier och kan därmed avnjuta många av informationssamhällets nya fördelar och glädjeämnen – jämlikt med seende.

För att en person med synskada ska kunna surfa behöver han eller hon mångdubbelt dyrare utrustning än en seende person. Man behöver en dator med talfunktion som dessutom har en snabb Internet-förbindelse, program för skärmläsning och gärna även en punktskriftsdisplay. Kostnaderna kan omfatta flera tusen euro.

I jämlikhetens namn borde datorutrustningen för synskadade finansieras med allmänna medel till den omfattning att personen med synskada ges samma förutsättningar som seende. Så är det dock

inte alls. Man är tvungen att anhålla om apparatur, och det finns ingen garanti för att man skulle få ihop pengar för att skaffa den. De personer med synskada som har möjlighet att använda apparaturen inom förvärvsarbete har en fördel.

FSS upprätthåller ett system för datorutlåning, ur vilket medlemmarna kan få den apparatur de behöver till låns till en förmånlig kostnad. Svenskspråkiga synskadade har alltså chans att åtminstone påbörja ett liv på Internet.

Personer med synskada är som allra mest jämlika i nya sociala medier som till exempel MSN, Facebook eller Twitter. Där behöver man inte ens berätta att man har en synskada utan man kan vara sig själv sådan man är bortom synskadan. För den synskadade själv är det inte viktigt att upprepa att man är synskadad, det kommer man nog ihåg på annat sätt också.

Pianostämmare i IT-gänget

Sune, som är blind sedan födseln, började efter avlagd grundskola i Svenska Blindskolan i ett vanligt gymnasium i Ekenäs. Han fick nog efter ett halvt år och började i vad som då hette Arla, yrkesutbildningen för synskadade. Han utexaminerades som pianostämmare och arbetade under ett halvt år på en pianofabrik. Eftersom han sommarjobbat med att kopiera ljudkassetter på FSS anställdes han år 1986 som kassettkopierare för en provotid på tre månader. Provotiden har dragit ut på tiden, Sune är nämligen kvar på samma bana än idag. Utöver kassettkopierandet var han

med om att överföra Hufvudstadsbladets nyheter till Internet – för övrigt bland de första i Finland – kring år 1988.

- Jag är stolt över att ha fått följa informations- och annan teknologisk utveckling på nära håll. Utvecklingen har varit enorm, idag finns ju till exempel alla tidningar tillgängliga på nätet.

Den allra bästa perioden genom tiderna var enligt Sune pionjärtiden när allt var nytt: Internet, e-post, skötsel av bankärenden via nätet, chattande, MSN och senare hela spektrat av sociala medier. Sune ledde kursverksamheten och man höll flera kurser per vecka. Kurser ordnas nog ännu också, men nuförtiden har man allt mer övergått till enskild undervisning och att tillgodose kundens egna önskemål.

Orkester med 900 instrument

Sune kunde med moderna termer kallas datanörd. Han har suttit framför datorskärmen dag ut och dag in, först på jobbet, och sedan på fritiden då han lärt sig datorbranschen, men han har inte tröttnat. Än idag hittar hans fru honom framför datorn, fast han var på väg i säng om "ett ögonblick".

- Man bör ändå nämna att jag också umgås med familjen. Den är allra viktigast och kärast för mig. Och jag kan ta avstånd till datorn! säger Sune – som alla datanördar.

Sune är gift och har en 16-årig dotter som bor hemma. Familjen har också en Jack Russell terrier som Sune ofta nämner i förbigående.

■ Utvecklingen har varit enorm, menar Sune och hänvisar bland annat till tillgängliga tidningar.

- Har du någonsin funderat över att skaffa en ledarhund?

- Inte egentligen. Det är ett så stort ansvar. Jag skulle inte ens kunna föreställa mig en situation där ledarhunden måste ligga och vänta på mig under bordet hela kvällen. Sune rör sig smidigt i bekanta miljöer. Till okända platser tar han sig gärna med taxi, eftersom han inte vill låta tiden gå genom att leta efter rätt adress.

Han har en gedigen musikalisk bakgrund, och just nu är han väldigt fascinerad av sin nya syntetisator. Instrumentets 900 olika sound gör det möjligt att trolla fram nästan vilka orkesterupplevelser som helst. Visst har syntetisatorn också sina utmaningar för en synskadad. För att få fram det rätta ljudet kan man bli tvungen att trycka fem gånger på en knapp, tre gånger på en annan, osv...

En tröst för Sunes alla elever: instruktören vet precis hur det känns när man inte riktigt vet vad man borde göra, och vilken knapp man borde trycka ned när man inte ser dem.

Synten har en bra manual som man kan lyssna på, men ändå måste man hantera tangenterna ur minnet för att kunna njuta av ett vackert och behagligt klingande instrument – så är det ju också med en dator!

Text och foto: De Blindas Vänner rf

“Det öppnar ju en helt ny värld då man kommer åt sociala medier, jämligt med alla andra.”

Sune Huldin

Ålder: 45 år

Yrke: It- ansvarig på Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.

Civilstånd: Gift

Barn: 16-årig dotter

Hobby: Musik

Läs mer om De Blindas Vänner på deras webbplats: www.syry.fi.

Årets arbetstagare inom synskadeområdet väljs för fjärde gången.

Bern Löfman: FSS nionde brailör "Jag är stolt och hedrad"

Bern Löfman är FSS nionde Årets brailör. Den 24 januari, på Brailledagen, utnämndes han av FSS punktskriftsarbetsgrupp. "Det är den finaste utmärkelsen man kan få inom punktskriften inom FSS", säger Bern.

Bern Löfman lärde sig punktskrift redan som sjuåring då han gick i Blindskolan. Efter skoltiden blev det en liten paus i punktskriftsläsandet och skrivandet, som han istället tog igen med besked då han under de senaste åren deltagit i de punktskriftskurser som FSS ordnat. Som senaste prestation utbildade han sig till punktskriftsinstruktör.

När jag ringer upp Bern för att få en pratstund om punktskriftens betydelse i hans liv och vardag råkar han den ena dagen befinna sig på punktskriftskurs på Ankaret, Ålands Synskadades verksamhetscentrum, och dagen därpå utomhus. Båda situationerna är karaktäristiska för Berns vardag. Till hans stora intressen hör nämligen både djur, natur och punktskrift. På hans punktskriftskurs i distriktsföreningen

har han ett par elever som han träffar en gång i veckan och som nu börjar behärska punktskriften allt bättre.

- Vi går sakta och vackert fram! Men jag måste säga att vi har en mycket fin stämning i gruppen, det är mycket humor. När Bern inte läser eller undervisar i punktskrift får han utlopp för sin händighet. På gården finns 17 får som småningom kommer att registreras som avelsdjur. Fram till år 2002 fanns även mjölkkor på gården som omfattar cirka 63 hektar. I gårdens lillstuga finns Berns snickeriverkstad. I den tillverkar han bland annat handtag och kroker av enträ, men också reglettstift eller pennor, som varit mycket uppskattade av punktskriftsläsare. Han säljer en liten del av sina hantverksprodukter, men ger bort det mesta.

- Det är nog en hobby som fungerar mest som avkoppling. Det är mer hälsosamt än att gå på antidepressiva! skämtar Bern. Bern är retinitiker och synskadad sedan barndomen. Då såg han ännu till exempel färger, men han menar att han sedan ungefär 20 års ålder inte haft någon nytta av sin syn. I det dagliga livet använder han punktskriften till att märka ett och annat, samt skriva upp lite kommandon till datorn för att komma ihåg de tangentkombinationer man kanske inte använder sig av så ofta. Han läser även FSS punktskriftstidningar. Eftersom han själv använder sig av såväl datorn som punktskriften frågar jag om han tycker att det finns en konkurrenssituation dem emellan - är det lättare att ta till datorn för att läsa och skriva än att göra det själv med reglett och stift?

- Egentligen är punktskriften riktigt utmärkt att använda i kombination med dator, menar Bern. Fler borde få tillgång till punktskriftsdisplay, idag är den så dyr att knappt någon har råd med den. Punktskriften kommer att få ett uppsving i och

med datoranvändningen! Och ett uppsving för punktskriften har även inträffat i FSS distriktsförening på Åland. Efter att Aili Alexandersson dragit igång punktskriften för många år sedan har många hållit en paus fram till att Bern dragit igång punktskriftsundervisningen igen.

- Idag är det väldigt många här på Åland som åtminstone behärskar punktskrift! menar Bern.

Senast fick föreningen möjlighet att nå ut till allmänheten under Blindveckan i november, då man höll ett informations-tillfälle i Stadsbiblioteket. Många intresserade och nyfikna kom förbi och många visade intresse för punktskriften, något som gläder vår nykorade brailör. Också punktskriftskursen har fått besök av en medierepresentant. Detta gläder Bern, och så också hans nya pris:

- Jag känner mig både stolt och hedrad över utmärkelsen! Det är den finaste utmärkelsen man kan få inom punktskriften i FSS!

Text och foto: Sofia Stenlund

Namn: Bern Löfman

Ålder: 55 år

Hemort: Åland, Finström, Enbolsta

Intressen: Djur, hantverk av olika slag, skogsarbete

Årets Brailör utsågs nu för nionde gången. Utnämningen riktar sig till en person som är aktiv punktskriftsbrukare och/eller har verkat för punktskriftens utbredning i samhället. Årets Brailör utses av Förbundet Finlands Svenska Synskadades punktskriftsarbetsgrupp och utmärkelsen delas ut i samband med en tematräff kring punktskrift. Träffen ordnades i år av FSS punktskriftsarbetsgrupp i samarbete med Ålands Synskadade rf och Svenska Studiecentralen.

Kamp för mänskliga rättigheter i Egypten

Synskadade deltog i demonstrationerna under den egyptiska revolutionen. Nu trappar de upp kampen för att deras krav ska hamna på agendan i det "nya" Egypten. Frilansskribenten Bengt Sigvardsson berättar om situationen och förhållandena för personer med synskada i Egypten.

I januari 2011 samlades tiotusentals egyptier på Tahrir-torget i centrala Kairo. De krävde ett slut på president Hosni Mubaraks 30-åriga diktatur och skrek efter demokrati, yttrandefrihet samt ekonomiska och sociala reformer. Protesterna spred sig över hela landet. Miljontals människor strömmade till Tahrir-torget.

– Den 28 januari anslöt jag mig, säger 29-årige Usama Taye' Hassanein som är blind. Den dagen sattes specialstyrkor in på torget. Ljudmattan av slagord penetrerades av smällar när säkerhetsstyrkor besköt demonstranterna med tårgas. Det sved i Usamas ögon och ansikte. Halsen svullnade upp av stickande svavelsmak.

– Men folk hjälpte mig bort från röken, berättar Usama. Han hamnade ur askan i elden.

– Säkerhetspoliser hoppade på mig. Min vita käpp blev förstörd i tumultet, sedan gick min kusin emellan och tog slagen istället. Han skrek åt polisen att jag var blind. Då lät de mig vara, säger Usama.

“Vi behöver en revolution”

Vi träffas i Usamas lägenhet, där han bor med sina föräldrar och syskon, i Kairo-slumförorten Shubra el-Kheima. Hafsigt byggda våningshus i tegel kantar trånga, håliga jordvägar där folk trängs med bilar, smattrande mopeder och åsnekärror. Odörer från sopor och avgaser blandar sig med dofter av söt rök från vattenpipor och grillat kött. En stor del av de 40 procent av Egyptens 85 miljoner invånare som lever på – eller under – 2 dollar per dag bor i liknande områden. Under Mubarak hölls

de fattiga massorna i schack av en brutal poliskår.

– Jag har pluggat historia så jag vet hur framgångsrikt Egypten har varit tidigare. Vi har stor potential att bli det igen, men Mubarak misskötte landet. Vi behövde en revolution, säger Usama.

Tidvis gick det våldsamt till på Tahrir-torget. Under det så kallade “Kamelslaget” dödades tio demonstranter och hundratals skadades då Mubarak-anhängare gick till attack på kameler.

– Jag försökte att inte tänka på farorna. Jag visste hur viktiga dessa ögonblick var i Egyptens historia. Om jag skulle dö i förtid så skulle det vara under revolutionen, säger Usama.

Sammanlagt dödades 846 människor innan Mubarak avgick den 11 februari. Nu styrs landet av en militärregering tills efter parlamentsvalen i slutet av januari 2012. Under Mubarak var det förbjudet för icke-statliga grupper att verka politiskt, men det hindrade inte ett gäng funktionshindrade från att bilda “Rörelsen För 7 Miljoner Funktionshindrade” våren 2009. Gruppen, vars namn är missvisande eftersom närmare 12 miljoner egyptier beräknas ha funktionsnedsättningar, hade flera demonstrationer för sina rättigheter. I slutet av 2010 gick Usama med i den.

– När jag blev blind, efter en olycka för elva år sedan, insåg jag att det inte fanns något som underlättade vardagen för oss och att vi inte hade några rättigheter, säger han.

Egyptisk lag stipulerar att alla har lika rättigheter, vilket ska inkludera rätten till lika utbildning och framkomlighet.

– När jag började på universitetet kunde jag inte läsa braille, med det spelade ingen roll eftersom litteraturen inte var översatt till braille. Det fanns inga hjälpmedel överhuvudtaget. Jag var beroende av att vänner spelade in föreläsningar och studieböcker på band till mig, säger Usama.

Problem med sysselsättning

”Rörelsen För 7 Miljoner Funktionshindrade” kräver att allmänna transportmedel, nya byggnader, trottoarer och vägar ska anpassas. I Kairo är inte ens myndighetsbyggnaderna anpassade. Det är omöjligt att ta sig fram i många stadsdelar eftersom trottoarerna har höga kanter och är fulla av hål samt blockeras av parkerade bilar och andra hinder. Ett annat krav är ett implementerande i praktiken av en lag som säger att fem procent av arbetsstyrkan i företag med mer än 50 anställda ska ha funktionsnedsättningar.

– Nu kommer vissa företag undan. Andra betalar gärna böterna för att bryta mot lagen. En del anställer oss, men ber oss sedan att stanna hemma med lön, säger Usama som är arbetslös.

Före revolutionen ignorerade myndigheterna rörelsens krav. Nu har gruppen trappat upp sina aktiviteter och kräver att FN-konventionen om rättigheter för funktionshindrade implementeras.

– Och att alla lagar baseras på den. Vi kontaktar politiska partier för att våra rättigheter ska vara med i deras partiprogram. Vårt mål är att ett speciellt Handikappråd i den nya regeringen. 75 procent av medlemmarna ska ha

funktionsnedsättningar och rådet ska vara representerat i alla ministerier, berättar Usama.

Man har även en kampanj för att höja den politiska medvetenheten bland funktionshindrade.

– Också pushar vi på för att personer med funktionsnedsättningar ska ställa upp i valet, avslutar Usama.

Ett femtontal funktionshindrade ställer upp i valet. En av dem är 37-åriga Marwa Etish som jag träffar på ett café i Egyptens näst största stad Alexandria. Hon är medlem i Repair and Development Party och är gravt synskadad.

– Men jag gör ingen grej av att det i valet. Då skulle jag mista många potentiella röster, säger hon.

Hon känner väl till fördomarna som florerar mot synskadade. Fram tills femte klass gick hon i vanlig skola.

– Sedan övertygade lärarna min mor att jag var efterbliven och inte kunde gå i en vanlig skola. Jag fick börja i en blindskola istället, berättar hon.

I blindskolan frågade läraren vad hon hade för framtidsplaner.

Samma rättigheter

– När jag sa att jag ville studera medicin frågade läraren om jag var dum och sa att jag bara hade två alternativ: att bli blindlärare eller hitta en man som försörjde mig”. Dessa skolor dödar ambitionerna hos eleverna, säger Marwa.

På universitetet utbildade hon sig till psykolog, men fick inget jobb efteråt.

– Det var alltid samma sak på anställn-

ingsintervjuerna. Så fort de såg att jag behövde sitta nära datorskärmen sa de att jobbet inte var något för mig, säger hon.

Marwa försökte länge dölja att hon var synskadad, något hon gradvis slutade med efter att ha fått arbete i en kulturorganisation 2004.

– Nu känner jag mig stark. Om jag blir vald till parlamentet ska jag göra stor sak av att jag är synskadad, trycka på för rättigheter för funktionshindrade och att ett handikappråd bildas, säger hon.

Marwa anser att synskadade har en ypperlig chans få samma rättigheter som andra efter revolutionen. En ny konstitution ska skrivas. Gamla lagar ska ses över. Risken är dock stor att andra frågor drar åt sig uppmärksamheten. Ekonomin går på tomgång. Den största inkomstkällan – turismen – är slagen i bitar och arbetslösheten har ökat.

– Därför måste vi planera noga och vara representerade i regeringen så att vi infattas i alla politiska diskussioner och beslut. Samhället måste känna att våra problem även är deras, säger hon.

Redan nu menar Marwa att synskadade ska anmäla alla brott mot "lika rättigheter".

– Synskadade accepteras till exempel inte på medieutbildningar. Sådan diskriminering måste anmälas, säger hon.

Hon anser även att det är av största vikt med upplysning bland allmänheten, bland annat via medier, om olika funktionsnedsättningar.

– Många tror att synskadade är utvecklingsstörda. Vi måste synas mer i samhäl-

■ Marwa vill påverka genom politiken.

let och integreras. De senaste årtiondens digitala utveckling har röjt undan de flesta hindren som begränsade oss tidigare, men samtidigt är folks åsikter 180 år gamla, skrattar hon.

Skrattet fastnar i halsgropen.

– På många sätt känns det som om samhället går bakåt. Folk blir alltmer religiösa. Då slutar de tänka logiskt och blir som maskiner, säger hon.

Många tror att islamister får stort inflytande i nästa regering.

– Det oroar mig och är ytterligare en anledning att jag ställer upp i valet

– för att ta röster från islamister, avslutar Marwa.

Text och foto: Bengt Sigvardsson

- Två av eleverna i Norsen diskuterar med Tessa Bamberg efter utdelningen.

Skyddsglasögon till skolelever

Tisdagen den 20 december 2011 fick högstadieskolan Svenska normallyceum, i vardagligt tal Norsen, besök av FSS. Med sig hem fick alla ta ett par skyddsglasögon, då det var dags för förbundets årliga synlighetsevenemang: Utdelning av skyddsglasögon i skolorna.

Punktskriftsansvarig Tessa Bamberg och chefredaktör Sofia Stenlund var på plats i skolan och fick en lektion på sig att berätta om allt från förbundets verksamhet och tips och råd kring hur man bemöter synskadade personer till farorna kring pyroteknik och vilka ögonsjukdomar nyårsfyrverkerierna årligen kan åsamka.

Det knappa hundratal elever som fanns på plats lyssnade uppmärksamt och hade många och intressanta frågor att ställa. Bland annat väckte punktskriften elevernas nyfikenhet. Förbundets skyddsglasögonprojekt pågår i år för sjätte året i rad.

Text och foto: Sofia Stenlund

Barnets syn i fokus

En modern, lättfattlig och bildrik skrift är resultatet av det treåriga projekt kring barnets syn som letts av Misa Möller och Sonja Bengtfolks i Folkhälsans regi.

Målsättningen är att publikationen ska vara ett stöd och en informationskälla för bland andra skol- och hälsovårdspersonal, föräldrar, studerande och personer som på olika sätt jobbar med barn.

- Vi vill att den ska fungera som en dörröppnare som väcker intresse, menar Misa och Sonja. Den ska vara formulerad så att

■ Sonja Bengtfolks och Misa Möller vill göra det lättare att fokusera på barnets syn.

man förstår vad det är den handlar om. Misa Möller och Sonja Bengtfolks, speciallärare och synpedagoger, har delat på en heltidstjänst under tre års tid som de dedikerat till projektet utöver sina ordinarie jobb.

Det fanns ett tydligt behov av en uppdaterad informationskälla, dels eftersom det senaste verket i ämnet gavs ut på 1970-talet av FSS. Den nya boken är inte en nyutgåva av den utan en helt annan produkt som fokuserar mer på synundersökning.

Då fungerade MD Lea Hyvärinen som författare och hon har även varit medförfattare och stöd till detta projekt. Under projektets avslutningsdag fick publiken även möjlighet att lyssna till ett kort föredrag av henne.

Informationsboken, som går under namnet "synboken", behandlar bland annat barnets synutveckling, synsystemets uppbyggnad, ögonmotorik och avvikelser samt praktiska lösningar och kontaktuppgifter. Boken kan beställas via Folkhälsan.

Text och foto: Sofia Stenlund

På FDUV-läger på Kilen i Sideby

Senaste sommar deltog FSS medlem Matti Hokkanen i ett FDUV-läger på Kilen. FDUV står för Förbundet De Utvecklingsstördas Väl och efter sin positiva lägerupplevelse vill Matti med denna text inspirera också andra medlemmar att vidga sina vyer och söka lägerupplevelser även hos andra förbund!

Redan i augusti 1995, hade jag delvis omedvetet utvidgat mitt revir och deltog första gången i ett evenemang tänkt för alla handikappgrupper, till skillnad från tidigare då jag enbart deltagit i evenemang avsedda för synskadade. Redan nästa vinter, hörde jag ens första gången talas om hela FDUV och deltog i deras årligen återkommande Vinterveckoslut på Rehabiliteringscentret Peurunka, där även Finlands Svenska Synskadade den gången var med på ett litet hörn i arrangemangen.

Våren 2007 blev ändå förändringarnas tid, för då hade en bekant fyllt i sin lägeransökan och även fått plats på ett FDUV-läger och det gjorde att jag på sommaren beslöt att gå och titta på lägerlistan för att eventuellt söka mig till något av lägren sedan till följande sommar.

Sagt och gjort, då vi sedan levde i mars 2008, hade jag och en kompis beslutit oss för att pröva lyckan, beställde tid hos ett svenskspråkigt "seende ögonpar", då ansökningsblanketterna, inte ännu då, fanns som elektroniska på hemsidan, fyllde i dem för bådas del.

Äntligen hade försöken burit frukt, för då man minst anade det, så dök det i början

av juni både per e-post och vanligt brev upp ett besked om, att det skulle erbjudas lägerplats på Vuxenlägret på Kilen, som vi bägge satt som alternativ två i våra lägeransökningar. Visserligen på villkoret, att då vi ändå inte hör till FDUV:s sk. primärgrupp, så får vi betala ett förhöjt lägerpris. Man kan ju ansöka om t.ex. semesterstöd för ändamålet via FSS eller annan fond, om man inte är medlem i FSS, men då man nu råkar vara det, så ansökte jag och fick 200 euro av lägerpriset tillbaka betalt som semesterstöd.

Bussresan till Kilen, gick utan några som helst misstag. Framme på Kilen fick var och en reda på, vem som skulle fungera som denne egna ledare. Nåja, även vi tre, fick så småningom nyckeln till vår stuglägenhet, som var en sådan där typisk, som det brukar vara tex. i samband med ett Slalomcenter. Fast dessa hade ingen egen bastu. Resten av dagen och -kvällen, gick sedan i ganska vanliga lägerstecken, dvs middag, allsång, kvällsmål osv, varvat med, att någon, satte sig i trängningen eller annars bara luftade på sig där ute.

Följande förmiddag, skulle vi förflytta oss

till 1800-talet genom att kärna smör med en typisk smörkärna av trä från den tidsp perioden och en del fick baka rågbröd. Efter en tid bytte man om så att de som börjat med att baka fick kärna smör och tvärtom. Jag hade aldrig förut kärnat smör, men i och för sig är kärningstekniken lätt att lära sig. Rågbrödet smakade himmelskt gott och man kunde njuta av det vid flera måltider under lägret!

Hade nästan gett upp hoppet om, att man skulle få gå och bekanta sig med områdets museer, men ser man på, vår ansvarige ledare, hade ändå ordnat att man under den sista hela lägerdagen fick gå och bekanta sig med några av museerna. Alltså gick jag med vår egna ledare och bekantade oss med de tre museerna, dit man fick gå in. Utan guide fick man enligt skyltarna tyvärr inte känna på föremålen vilket man kanske skulle ha fått göra försiktigt under en guides övervakning? Museerna innehöll ändå spinnrockar, brödspadar, gamla kläder. Av kläderna kan nämnas Kungens pyjamas, som en lägerdeltagare under ett tidigare läger lär har tagit på sig då ingen ledare hade sett vad denne gjorde, men pyjamasen fick snabbt tas bort!

På sidan om allt detta höll folk på att förbereda sig för lägrets höjdpunkt, d.v.s. lägerdiscot som skulle hållas på kvällen och även ledarna lagade det s.k. kabinettet i områdets matsalsbyggnad i festskick, genom att t.ex. hänga upp ballonger i taket. Enligt vår egna ledare hade det varit en lärorik vecka då han inte kommit i kontakt med någon synskadad förut.

Så här efter en knapp lägervecka måste jag säga att stämningen är bättre på läger för alla handikappgrupper än på läger för synskadade.

Detta diskuterade jag många gånger med ledarna, såsom vi nog även diskuterade kring huruvida Kilen ändå är något lämpligt lägerställe för just den här målgruppen då området inte lämpar sig för rullstolsanvändare. Dessutom är t.ex. bastun av modell mycket gammal och utan dusch så man får lov att gå till sin egen lägenhet och duscha då man badat färdigt! Trots dessa kalla sanningar var stämningen på lägret ändå god, ledarna jobbade bra ihop, en del av deltagarna började så småningom lära sig vad synskada innebär och om lägret skulle ha räckt litet längre skulle de säkert redan ha kunna ledsaga och -assistera vid t.ex. maten.

Jag föreslår alltså att även ni, bästa läsare, som inte ännu ens försökt söka till dessa läger skulle göra det. Vanligtvis brukar lägerlistan över lägren publiceras genast efter trettondagen och ansökningstiden för samma kalenderårs sommarläger brukar gå ut där i mitten av mars. Mera information om lägren samt instruktioner om, hur man skall fylla i sin lägeransökan och förstås ansökningsblanketten, hittar ni på adressen www.fduv.fi. I lägerpriset ingår alltså lägerprogrammet med tillhörande måltider samt användandet av lägerbussen oberoende varifrån man stiger på den på väg till lägret och var man stiger av den efter lägret. Väl mött även på FDUV:s läger som deltagare, eller ledare!

Text: Matti Hokkanen

Aktuellt

Fler syntolkare behövs

Efterfrågan på syntolkare ökar i huvudstadsregionen. När befolkningen blir äldre, är det allt flera som har behov av att få händelserna i tv-program, filmer och teaterföreställningar förklarade för sig.

Allt från synskadade till äldre personer och dyslektiker har stor nytta av syntolkning.

Pirkko-Leena Toikka hör till de tio nya syntolkare som utexamineras i december. Hennes uppgift är att beskriva det visuella som en synskadad inte kan se i till exempel en film.

- Jag återger händelser som sker i det tysta men som ändå kan påverka handlingen, förklarar hon.

Förutom de tio syntolkare som utexamin-

eras, har också fyra synskadade konsulter gått kursen. Tanken är att de kan bidra med värdefull information ur en blind människas perspektiv och på det här sättet göra syntolkningen mer detaljrik.

Än så länge arrangeras och bekostas syntolkningar av intresseorganisationer för de synskadade. Intresseorganisationerna hoppas på en förändring vad gäller den här saken. De vill att teatrar och produktionsbolag själva ska erbjuda och se vikten i den här typen av service, säger kultursekreteraren Tanja Rantalainen.

- Det skulle krävas en lagändring som förpliktar teatrarna att själva arrangera den här typen av service, säger Rantalainen.

Källa: www.yle.fi

RAY-understöd 2012

FSS föreslås för 2012 få sammanlagt 523 000 euro i RAY-understöd för rehabiliterings-, publikations-, punktskrifts-, SEIS-, Mikroteksverksamhet samt som allmänt stöd för förbundets och distriktsföreningarnas verksamhet.

Sammanlagt 1169 organisationer ansökte om understöd för ett totalt belopp på

487 miljoner euro till sammanlagt 2366 aktiviteter. RAY:s styrelse föreslog den 15 december att understöd beviljas 755 organisationer för sammanlagt 1556 aktiviteter, åtgärder och projekt. Statsrådet fattar beslut om understöden i början av år 2012.

RAY:s strategiska huvudlinjer för 2012 är

- att stärka hälsa och social välfärd
- att förebygga av problem som hotar hälsan och den sociala välfärden

- att hjälpa och stöda dem som stött på problem.

Grundläggande kommunikationstjänster för funktionshindrade tryggas

Regeringen tryggar grundläggande kommunikationstjänster för funktionshindrade genom en förordning som utfärdats idag. Enligt kommunikationsmarknadslagen ska en anslutning som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna omfatta telefonitjänster och tillhandahålla en ändamålsenlig internetuppkoppling för alla användare.

Den nya förordningen tryggar bland annat hörsel- och talskadades möjligheter att ringa och ta emot videosamtal, använda distanstolkning via internet samt skicka och ta emot textmeddelanden för nödtjänster.

Genom förordningen tryggas också synskadades möjlighet att få kundservice i frågor som gäller telefonabonnemang och fakturering i tillgänglig form.

Förordningen förutsätter att ett teleföretag med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster utöver den samhällsomfattande tjänsten med en hastighet på en megabit tillhandahåller hörsel- eller talskadade en förbindelse där minimihastigheten för både utgående

och inkommande data är 512 kilobit per sekund.

Den allmänna hastigheten på en megabit gäller endast inkommande trafik, men till exempel videosamtal och distanstolkning kräver en internetuppkoppling där även den utgående trafiken är tillräckligt snabb.

Ansvar för att trygga hastigheten åläggs de teleföretag med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som Kommunikationsverket utser.

Regeringen beslutade den 29 december 2011 om innehållet i förordningen som gäller minimikraven på de allmänna telefonitjänster som tillhandahålls hörsel-, tal- och synskadade. Förordningen avses träda i kraft den 9 januari 2012.

Förordningen tillämpas på teleföretag med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster efter det att Kommunikationsverket för första gången efter ikraftträdandet har kompletterat besluten som gäller teleföretagens samhällsomfattande tjänster så att de motsvarar förpliktelserna i förordningen.

Källa: Kommunikationsministeriet

Synskadade Mikko tävlar i Voice of Finland

Mikko Herranen, från Otava, synskadad sedan födseln, överraskade juryn i musiktävlingen Voice of Finland positivt och gick vidare i tävlingen. Sångtävlingen är ett internationellt koncept som nu lanserats i Finland. Tävlingsmomentet går i inledningsskedet ut på att sångarna sjunger för fyra jurymedlemmar som är vända bort från scenen. I juryn i Finlands tävling sitter Paula Koivuniemi, Michael Monroe, Elastinen och Lauri Tähkä.

Mikko Herranen har sysslat med musik i olika former och konstellationer och när det var dags att välja sin egen stjärncoach valde han rockaren Michael Monroe.
- Jag vill inte att människor ska börja tycka

synd om mig. Jag vill att människor känner till min synskada enbart därför att de då kan förstå varför mitt scenbeteende inte är detsamma som många andras. Jag vill att de ska koncentrera sig på min röst. Det är ju hela idén med tävlingen, att rösten avgör! säger Mikko.

Mikko är 35 år och bor i Helsingfors. Han har studerat i Helsingfors Pop & Jazzkonservatorium 1995-2003 och arbetar idag som musikproducent. Han har bland annat spelat i banden Rust och Kilt. Hur det går för Mikko kan du se på Fyran på fredagar klockan 20.00.

Källa: Nelonen.fi

Celia samlar kundernas minnen för bibliotekets historik

Vilken var den första boken du fick från Celia, eller vilken bok kommer du bäst ihåg? Hur tog du emot teknologins framsteg från böcker på öppen spole till Clarke & Smith -kassetter och nu strömmande läsning?

Har någon i bibliotekets personal gjort intryck på dig? Eller finns det något annat i biblioteksverksamheten som speciellt blivit kvar i minnet under åren?

Celia-biblioteket samlar kundernas minnen från biblioteksverksamheten för en historik som kommer att utges 2015. Stilen är fri och det finns ingen begränsning på textens längd. Du kan även skriva under pseudonym. Bidragen kan komma att publiceras även på Celias webbsidor samt i annat material.

Skicka in ditt bidrag per e-post till jyrki.rajala@celia.fi

Snart kan också bilagor lämnas in till FPA via webben

Redan länge har det varit möjligt att sköta sina FPA-ärenden på webben. Det har gått lätt och smidigt, utom om man behövt lämna in bilagor. Då har man varit tvungen att skicka in dem separat i pappersform. Nu blåser emellertid förändringens vind på FPA, och kundernas önskemål förverkligas aktivt. Från och med sommaren kan de bilagor som krävs lämnas in via webben. Det kommer också att göras ändringar i de brev som FPA skickar ut. Breven ska formuleras om så att språket blir klarare och lättare att förstå.

En snabb enkät bland förbipasserande visar att man i stort sett är rätt så nöjd med FPA:s verksamhet. Många tillfrågade gav till och med FPA beröm för vänlig och snabb betjäning. Vissa saker är folk ändå irriterade på. Ett irritationsmoment är att det inte har gått att skicka alla de bilagor som krävs för olika beslut i elektronisk form.

Samma åsikt har också förts fram i FPA:s kundråd, och nu är det meningen att FPA ska tillmötesgå kundernas önskemål.

- Alldeles inom de närmaste månaderna kommer det att vara möjligt att skicka de flesta bilagor elektroniskt till FPA.

I och med att FPA får alla uppgifter samtidigt betyder det att ärendena kan skötas snabbare och smidigare, konstaterar FPA:s generaldirektör Liisa Hyssälä.

Hälsovårdscentralerna, arbetslöshetskassorna och andra intressentgrupper har

inte alltid kunnat lämna in olika handlingar via webben, men till sommaren torde det ske en förändring också på den här punkten.

FPA börjar dua sina kunder

En ny sak är att FPA ska börja dua sina kunder. Till exempel i Sverige har man inte niat på åratat, medan språkdräkten i Finland har varit en aning stelare.

- En sådan här förändring i servicekulturen kan kanske för någon kännas som ett stort steg innan man vant sig vid duandet, tror Hyssälä.

Även om FPA hoppas på en ökad användning av e-tjänsterna får kunderna även i fortsättningen besöka FPA-byråerna och sköta sina ärenden på ort och ställe. FPA är väl medveten om att kunderna är mycket olika och representerar olika åldersgrupper. I alla kundgrupper finns också personer som inte kan eller som inte har möjlighet att sköta sina ärenden elektroniskt på webben.

Reformen i huvuddrag:

- E-tjänsterna utvecklas, t.ex. bilagor kan lämnas in elektroniskt.

- I beslutsbrev anges genast i början av brevet beloppet och betalningsdagen.

- FPA övergår från att nia sina kunder till att dua dem.

Källa: www.fpa.fi

Aktuellt i distriktet

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f.

önskar tidningens läsare en god fortsättning på det nya året och meddelar om kommande program att

-månadsträffarna fortsätter som hittills med kaffe, samvaro, aktuell information och program.

Nästa **månadsträff infaller lö. den 11 februari** kl. 13.00 i Lyan på Prästängsgatan 12, Ekenäs. Vi får besök av författarna Camilla och Magnus Lindberg som berättar om ön Leros i den grekiska skärgården. Transport enligt känt mönster. Anmälan senast torsdagen den 9 febr. till Birgitta tfn 019-231 118 eller 044-336 8060

-under **månadsträffen lördagen den 10 mars** kl. 13.00 hålles föreningens vårmöte och därtillhörande stadgeenliga ärenden med redovisningar över år 2011. Platsen och transporten som ovan. Anmälan senast den 8 mars 2011.

-Boccia spelningarna fortsätter på fredagar kl. 14-16.00 i Seminarieskolans gymnastiksal i Ekenäs. Tidigare och nya spelare är välkomna med.

-Läsecirkeln samlas under Eeva Hanners ledning kl. 13.30 onsdagen den 22 febr., 28 mars och 25 april i Lyan. Alla tidigare men även nya deltagare är välkomna. Anmäl dig tre (3) dagar före till Birgitta Nordström.

-Herrklubben sammankommer på torsdagarna den 23 febr., 29 mars och 26 april kl. 16.00 i Lyan. Anmälan till Hilding Nordström tre (3) dagar före. Hjärtligt välkommen med.

Vasa Svenska Synskadade r.f.

God fortsättning på det nya året! Styrelsen, med ny ordförande Andreas Kanto, för år 2012 och distriktssekreterare Febe Mörk hälsar alla välkomna till vårterminen 2012.

Trivselcafé Mimosel i samarbete med Folkhälsan inledde sin verksamhet onsdag 18.1 kl.13 på verksamhetscentret Lyktan med Maj-Britt Aspö och Pia Nabb som ledare.

De hälsar alla nya och tidigare deltagare välkomna med i gemenskapen. Träffarna fortsätter varannan ojämn vecka, om inget annat meddelas.

Vattengymnastiken fortsätter varje söndag i Folkhälsans Hus i Smedsby. Grupp 1, kl.12-12.45, grupp 2 kl.12.45-13.30. Ny ledare för vårterminen är Sofia Storvist. Boccia startade onsdag 18.1. kl.18.30 på Sandvikens skola och fortsätter så varannan vecka. Deltagarna träffas först på Lyktan kl.17.30.

Punktskriftskursen inleddes torsdag 19.1 kl.10 och denna kurs fortsätter också varannan vecka med både nya och tidigare deltagare.

Vad gäller stolgymnastiken och dess fortsättning meddelas info på medlemsbandet.

Måndag 6.2 kl.18 träffas kara-gruppen på Lyktan. Christian Ahlbom leder samlingen och Kake Näsman berättar om boken "Vasa Skärgård". Servering och anmälan till kansliet senast 2.2.före kl.12.

Styrelsen samlas en gång per månad och om du har idéer och förslag, tveka inte, utan ta kontakt med någon i styrelsen eller ring till kansliet.

MEDLEMSTRÄFF i februari hålls på Lyktan lördag 18.2. kl.13. Rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman m.fl. medverkar. Servering. Anmäl senast 14.2. före kl.12.
VÅRMÖTE/MEDLEMSTRÄFF i mars hålls även på Lyktan lördag 17.3 kl.13.

Alla anmälningar görs till Febe på kansliet på tfn 045-321 3320 må-to kl.9-14 eller per e-post:vasasynskadade@netikka.fi.

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.

GOTT NYTT ÅR TILL ER ALLA!

Verksamheten är i full gång igen!

Måndagsträffarna kl 13.00 fortsätter som vanligt med varierande program på Hörnan.

Den 6 februari får vi besök av diakonissan Kristina Jansson-Saarela. Hon berättar om Aurora Karamzin.

Den 13 februari har vi tovning med Margot Åberg.

Den 20 februari är sportlovsveckan, kansliet är öppet och kaffepannan varm.

Vi har reserverat biljetter till Kristina från

Duvemåla den 19.4. kl 18.30 på nyrenoverade Svenska Teatern.

Mera om vårt program finns på de kommande medlemsbanden, så lyssna på dem!

Vi träffas på Hörnan!

Kansliets öppethållningstider är: må-ti 9.30 – 13.30

Tel. 09-612 1779

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Svenska Synskadade i Östnylands februari månadsträff är på Kajutan, Ågatan 33, Borgå. Lördagen den 25 februari kl 13.00. Rehabiliteringsrådgivare Frank Fellman besöker oss. Lovisaborna anmäl er till Rose-Marie för transporten, tfn: 533 467. Välkommen med!

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Studiecirkeln i punktskrift samlas måndagar kl 10 på Fyren.

Bowlinggruppen tränar på måndagar kl 12.30 vid Idrottsgården i Jakobstad.

Vattengymnastiken i samarbete med Folkhälsan på Östanlid hålls på onsdagar, grupp 1 kl 11.45 och grupp 2 kl 12.30.

Arbiskursen "Muskel- och balansträning samt avslappning för synskadade" med Peter Appel ordnas på torsdagar kl 10.30 på Fyren. Ta med liggunderlag, filt och lämpliga kläder.

Mimoselgruppen i Karleby samlas tisdag

gen 24.1 kl 14 på Emeliehemmet. Följande gång 21.2.

Mimosel för damer i Jakobstad träffas varannan onsdag, nästa gång 25 januari kl 13 på Fyren.

Mimosel för herrar inleder sina träffar onsdagen 1.2 kl 14 på Fyren.

Vi har förhandsbokat platser till Teater Jacobs "Goja 20" lördagen 4.2 kl 19.

Britt-Louise Sievers-Storholm syntolkar föreställningen. Anmälningar och mera info via Ann-Sofie på Fyren, tel 7234 880 eller 050-3795 658.

Februari månads föreningsträff hålls tisdagen 14.2.2012 kl 18.30 på Fyren, kvällens gäst är Osmo Leppänen från Karleby.

Mera info om ovanstående evenemang på medlemsbandet.

Välkomna med!

Ålands Synskadade r.f.

God fortsättning på det nya året! Nu ser vi fram emot nya utmaningar inför nya året.

Höstmötet valde styrelse. Börje Troberg sitter även år 2012 som ordförande och Viva Holm forsätter som vice ordförande. Våra välkända medlemmar, Bern Löfman, Mary Niemi, Carola Eriksson och Per-Olof Slotte sitter likaså de i styrelsen år 2012. Efter lottdragning blev Dorrit Mattsson första suppleant och Fjalar Nylund andra suppleant, likasom ifjol.

Vi hälsar alla välkomna igen!

Nya prenumerationsavgifter
Under höstmötet bestämdes även nya prenumerationsavgifter för år 2012. Avgiften bestämdes enligt styrelsens förslag,

ordinariemedlem och helår 100 € och halvår 70 €. Som icke medlem och helår bestämdes 120 € och halvår 80 €.

Kontaktuppgifter:

Organisationssekreterare, Erika Jansson finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndagar kl. 9-13, och på HandiCampen, Skarpansvägen 30, torsdagar-fredagar kl.9-15.30.

Kom gärna in till mig eller ring!

Ankaret, tel. 018-19670

HandiCampen, tel. 018-527 362

Mobil: 0457 34 38 950

E-post: aland.syn@aland.net

Hemsida: www.handicampen.ax/syn

Bli medlem

Välkommen som medlem i Ålands Synskadade r.f. antingen som ordinarie eller som stödande medlem.

Som ordinarie medlem krävs läkarintyg. Kontakta då ögonpolikliniken på telefon 018-353339 och tala med Nina Jansson.

Medlemsavgift för ordinarie medlemmar är 10 € och för stödande 15 €. Som medlem får du medlemsbrev, FSS-tidningen, HandikappBulletinen och andra utskick. Du kan även delta i andra arrangemang. Du kan stöda Ålands Synskadade r.f. genom att göra en inbetalning till föreningen, som gåva eller donation till bankkonto
ÅAB: 660100-2305365

Tack!

Jag önskar er än en gång, en god fortsättning på det nya året!

Organisationssekreterare Erika Jansson

Personliga meddelanden:

Hjärtligt tack för vänlig hågkomst på bemarkelsedagen.
Martin Lindkvist

Sångens och musikens kongress i Ukraina

13-20 juli år 2012 hålls i Kiev i Ukraina de synskadades internationella esperantokongress, denna gång sångens och musikens kongress.

Under kongressen diskuterar man kring temat "den synskadades rätt till ett värdefullt liv". I temat fördjupar man sig genom föreläsningar och studiebesök. Ett nytt tema under kongressveckan är sång. De som anmäler sig till kongressen får sångtexterna och stämmorna att övas redan på förhand. Målsättningen är att sjunga tillsammans och i stämmor, rentav bilda en internationell kör. I kongressen deltar esperantister från Europa och Japan. Vi inbjuder dig, sjungande unga vuxna, att uppleva internationalism genom sång och Esperanto.

Kongressen hålls på ett semestercentrum nära Kiev. Logi i 2-3 personers rum som inkluderar alla bekvämligheter.

Kongressens deltagaravgift, 270 euro, inkluderar helpension.

Esperantoföreningen Steleto strävar att skaffa stipendier för att minska på resekostnaderna. I planerna finns nordisk samtransport till Kiev.

Kurs i Esperanto

Steleto ordnar under vintern esperan-

tokurser till dem som åker till Kiev. Under kortkurserna får man redan ett tillräckligt ordförråd för att kunna kommunicera under kongressen. Inläringen av sångerna förstärker det redan inlända.

Steleto ordnar under januari-marsmånaderna två- och endagars veckoslutskurs. Kursen inleds 14-15.1.2012 på adressen Petersgatan 10 D 27 i Helsingfors, på lördagen från kl. 11-16, på söndag kl. 10-16. Följande träff är lördagen den 28.1 kl. 11-16. Man kommer överens om kursens tidpunkter.. Under kursdagarna avnjuts lunch och kaffe, för vilka betalas en liten avgift. Som lärare fungerar den erfarna esperantoläraren Sylvia Hämäläinen. Intresserade av kursen ber vi anmäla sig till årets slut via e-post steleto@pp.inet.fi.

Som smakprov på Esperanto kan du beställa en skiva, med vars hjälp du får en uppfattning om det internationella språket. Esperantoföreningen steleto är Synskadades Centralförbunds medlemsförening och dess målsättning är att öka de synskadades internationella verksamhet och kultursamarbete. Kom med!

Anmäl dig snarast.

För mer information: steleto@pp.inet.fi eller Arvo Karvinen, telefon 040-502 3765

Finlands Synskadade firar sin 100:e årgång

I år firar Finlands Synskadade 100 år. Tidningen har dock inte utkommit som sådan i 100 år, utan den grundades som Sokeain Airut – Tidning för Finlands Blinda år 1912. Då gavs den ut av Suomen Sokeain Liitto (numera Näkövammaisten Loma ry). År 1949 övergick tidningen i Synskadades Centralförbunds regi. Finlands Synskadade var länge en översatt version av den finskspråkiga tidningen, och det fanns även periodvis uppehåll i utgivningen av den svenska versionen.

Finlands Synskadade vill ändå uppmärksamma jubileumsåret och kommer att publicera tillbakablickar i tidningens kommande nummer.

Har du något speciellt minne eller tankar kring tidningen Finlands Synskadade? Ta gärna kontakt med chefredaktör Sofia Stenlund och berätta!

